

مفاهیم پایه زمانبندی پروژه

تألیف:

سیامک حاجی یخچالی

انتشارات متالون

پیشگفتار

ایران کشوری پروره محور است که میزان بودجه عمرانی سالانه آن بیش از بودجهی جاری است. هر سال افزایش جدی در میزان بودجهی عمرانی کشور رخ می‌دهد. در برنامه‌های توسعه‌ی گذشته به خصوص پس از جنگ تحمیلی حجم قابل توجهی از سرمایه‌گذاری در صنایع مختلف صورت گرفته است به گونه‌ای که در مدت شانزده سال گذشته ظرفیت کشور در صنعت نفت، گاز و پتروشیمی از نظر کمی پنج برابر شده است. مطابق با افق چشم انداز ۲۰ ساله، مشخص است که حجم بسیار گسترده‌تری از سرمایه‌گذاری نسبت به گذشته پیش‌بینی شده است.

خداوند سبحان را سپاسگزارم که این فرصت را عنایت فرمود تا کتاب حاضر را که نتیجه تحقیقات و تدریس اینجانب در چند سال گذشته است، به عنوان خدمتی هر چند ناچیز به دست اندارکارن پروره‌ها و دانشجویان محترم دانشگاه تقديم نمایم. تبادل اطلاعات با دانشجویان گرامی و دریافت نظرات و ارزیابی‌های آنان از نحوی ارائه درس، کمک مفید و مؤثری را در تدوین مطالب این کتاب نموده است. از همه سروزان گرانقدر بویژه خانم مهندس حسینی، آقای مهندس علیزاده و آقای مهندس خطیبی که در تنظیم این اثر زحماتی را متحمل شده‌اند، کمال تشکر را دارم.

سیامک حاجی یخچالی

دانشگاه صنعتی امیرکبیر

زمستان ۱۳۸۷

فصل اول

محدوده پروژه

۱.۱. مقدمه

"پروژه" تلاش بر عهده گرفته شده موقتی با هدف ایجاد یک محصول و یا ارائه خدمتی منحصر به فرد می‌باشد [13][12]. خاصیت موقتی بودن پروژه به مفهوم آن است که هر پروژه دارای زمان شروع و پایان مشخص و معینی است. زمان پایان یک پروژه منوط به تحقق یکی از موارد ذیل است:

- اهداف پروژه محقق شوند.
- نیاز به اجرای پروژه از بین رفته باشد.
- محرز گردد که پروژه به اهداف خود نمی‌رسد.

موقتی بودن پروژه‌ها لزوماً به مفهوم کوتاه بودن دوره زمانی اجرای آنها نیست. چه بسیار پروژه‌هایی که سال‌ها به طول می‌انجامند. در هر صورت، طول مدت پروژه محدود است. منحصر به فرد بدان معنا است که محصول یا خدمت از جهاتی از سایر محصولات یا خدمات متمایز می‌باشد. در بسیاری از سازمان‌ها، پروژه‌ها ابزارهایی جهت پاسخگویی به درخواست‌هایی هستند که به واسطه‌ی محدودیت‌های عملیات عادی سازمان نمی‌توان به آنها پرداخت. پروژه‌ها می‌توانند دربرگیرنده‌ی تنها یک فرد یا هزاران نفر باشند. مدت زمان آنها از چند هفته تا بیش از پنج سال متغیر می‌باشد. ممکن است پروژه‌ها شامل واحدی تنها یک واحد از یک سازمان باشند یا در مواردی چون سرمایه‌گذاری مشترک و شراکت، از مزهای سازمانی بگذرند. پروژه‌ها از جهت درک راهبرد کسب و کار سازمان اجرایی، حیاتی می‌باشند. به کلیه افراد و یا سازمانهایی که فعالانه درگیر امور مرتبط با پروژه بوده و یا مجموعه‌ی علاقت آنها ممکن است در قالب نتایج مثبت یا منفی یا تکمیل پروژه یا اجرای آن اثر داده شود